

КОНФІДЕНЦІЙНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Із прийняттям у 1992 році Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» у національному законодавстві з'явилося посилення на можливість сприяння оперативним підрозділам у вирішенні завдань оперативно-розшукової діяльності з гарантуванням конфіденційності співробітництва. Визначальне місце в теорії посідає понятійний апарат. Теорія ОРД ОВС являє собою концептуальну систему, що відображає об'єктивні закономірності оперативно-розшукової практики. Мова теорії є засобом для розбудови цієї системи теоретичних положень.

Отже, слід зазначити, що існують деякі відмінності між конфіденційним співробітництвом у кримінальному провадженні та оперативно-розшуковій діяльності, зокрема: за правовим статусом, суб'єктним складом і процесуальним оформленням конфіденційного співробітництва під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій:

1. Правовий статус. Правову основу конфіденційного співробітництва в кримінальному провадженні становлять Кримінальний процесуальний кодекс України, а в ОРД, окрім КПК України, закони України «Про Національну поліцію України», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними», «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві», «Про державну таємницю», «Про органи і служби в справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх» тощо.

2. Суб'єктний склад. Відповідно до вимог статті п'ятої Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» конфіденційне співробітництво в підрозділах Національної поліції України здійснюється оперативними підрозділами: кримінальної та спеціальної поліції.

Статтею 275 КПК України передбачено, що слідчий має право використовувати інформацію, отриману від осіб, з якими встановлено конфіденційне співробітництво, під час проведення НСРД, або залучати їх до проведення таких дій. Однак він не виступає суб'єктом, який здійснює ОРД.

Підсумовуючи вищесказане слід зазначити що, відсутність нормативної правової регламентації поняття конфіденційного співробітництва не дозволяє практикам трактувати його абсолютно однозначно, що, своєю чергою, призводить до використання різних підходів у практичній реалізації інституції конфіденційного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності та кримінальному провадженні.

Під конфіденційним співробітництвом у кримінальному провадженні запропоновано розуміти законодавчо визначену діяльність працівників оперативних підрозділів, слідчих, прокурорів по встановленню негласних відносин з повнолітньою дієздатною особою, які в межах кримінального провадження надають допомогу на засадах добровільності та конспіративності або залучені до проведення негласних слідчих (розшукових) дій.